
ÄRENDEBETECKNING: FM2015-25555:2 Försvarens svar på remiss på EU-kommissionens förslag till ändringar i EU:s vapendirektiv (91/447/EEC)

1. Sammanfattning

Försvarens avstyrker förslaget till ändringar i EU:s vapendirektiv. De förslagna ändringarna skulle innebära men för totalförsvaret och för förbandens krigsduglighet. Försvarens anser därför att det är nödvändigt att EU:s vapendirektiv och svensk vapenlagstiftning även fortsättningsvis möjliggör att medlemmar i civila skytteorganisationer kan inneha såväl hel- som halvautomatiska vapen.

Försvarens menar vidare att det är nödvändigt att en konsekvensanalys genomförs, där även konsekvenserna för försvarsförmågan belyses, innan beslut i frågan fattas.

2. Motiv för ställningstagandet

- Förslaget innebär ökade kostnader för Försvarens vad gäller utbildning och utveckling av personal och metoder då civila skytteorganisationer inte längre kan nyttjas.
- Förslaget innebär ökade kostnader för Försvarens vad gäller anskaffning av tränings- och simuleringsvapen, om inte utrangerade vapendelar kan nyttjas.
- Förslaget innebär försvarad hantering och ökade kostnader för Försvarens vad gäller säkerhetsskyddande åtgärder.

3. Bakgrundsbeskrivning

Försvarens har historiskt sett värnat om det frivilliga skyttet då detta gett möjligheter för hemförlovad personal att behålla och förbättra den under värnplikten investerade utbildningen. I och med Försvarens omställning från plikt till frivillighet och återupprättandet av totalförsvaret är och blir detta behov alltmer aktuellt.

I Försvarens nya slimmade organisation finns inte resurser att själva upprätthålla spetskompetens inom skytte på alla utbildningsplatser. Vi är därför beroende av civila skytteorganisationer och deras olika tävlingsformer. Varje år tar Försvarens hjälp från civila instruktörer vid utbildning, utvecklingsarbeten och vid större tävlingar. Detta samarbete bedöms komma att utvecklas ytterligare inom ramen för totalförsvaret.

Det frivilliga civila skyttet har bedrivits med samma typ av vapen som förbanden varit utrustade med, inledningsvis musergevär och senare kulsprutepistoler och automatkarbiner. Det är naturligt att det civila skyttet fortsätter att utvecklas efterhand som soldaternas beväpning förändras. Att de civila skytteorganisationerna har tillgång till liknande vapen som brukas inom Försvarens är nödvändigt för att de ska kunna driva den skjuttekniska utvecklingen framåt. Även om tävlingsskytte i många delar skiljer sig från en stridssituation är de skjuttekniska grunderna desamma. Tävlingar testar även individens förmåga att använda vapnet under stress.

Det är viktigt för förbandens krigsduglighet och för att stärka totalförsvaret att vår personal ges möjlighet att tävla i skytte både inom och utom Försvarens. Tävlingsskyttet pressar hela tiden gränserna för vad som är skjuttekniskt möjligt och förfinar dessa grunder. Det är nödvändigt för Försvarens att denna utveckling även sker med automatkarbiner och gevär utrustade med kikarsikten.

Samarbetet med de civila skytteorganisationerna; Svenska Pistolskytteförbundet, Skyttesportförbundet och Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet (IPSC Sverige) är av avgörande betydelse för att Försvarens ska kunna vidmakthålla och utveckla förmågan att nyttja skjutvapen effektivt under väpnad strid. Samarbetet skulle ytterligare underlättas om Svenska Dynamiska

Sportskytteförbundet blir en frivillig försvarsorganisation precis som Svenska Pistolskytteförbundet och Skyttesportförbundet.

Möjligheten att på fritiden kunna träna, tävla och utvecklas med tilldelade tjänstevapen är ett efterfrågat komplement, då både tillgänglig tid och tillgång till skjutbanor/skjutfält inte räcker till för att personalen ska kunna upprätthålla sin skjutskicklighet på tjänstetid – än mindre att utveckla den.

En konsekvens som förslaget till nytt EU-direktiv skulle kunna leda till är att all tävlingsverksamhet med halvautomatiska vapen endast kommer att vara legal inom ramen för de väpnade styrkorna, polisen eller de offentliga myndigheterna.

Huvuddelen av de föreslagna ändringarna saknar såväl empirisk grund som stöd i forskning eller i EU-kommissionens egen utvärdering av vapendirektivet, Evaluation of the Firearms Directive Final report december 2014 ISBN: 978-92-79-35113-6.

4. Hänvisningar

Hänvisningarna refererar till dokumentet COM(2015) 750 final, 2015/0269 (COD), den svenska versionen.

4.1. Artikel 1; sid 13 p 1b och sid 14 p 1i

Förslaget innebär att betydligt fler delar av ett vapen definieras som "väsentliga", vilket av Försvarsmakten tolkas som vitala delar. Även om Försvarsmakten undantas från direktivet och Vapenlagen (1996:67) så används definitionerna de facto i klassificeringen av vapen. Konsekvensen blir särskilda säkerhetskyddsbestämmelser vilket försvårar eller omöjliggör användandet av simulatorvapen. (I dagsläget sparas underbeslag till skrotade/deaktiverade AK 5 för att senare kunna användas i tillverkning av simulatorvapen.) Anskaffning av tränings- och simulatorvapen kommer att fördyras. Försvarsmakten avstyrker ändringsförslaget.

4.2. Artikel 6; sid 16

Förslaget innebär ett borttagande av den tidigare texten: "I särskilda fall får de berörda myndigheterna bevilja tillstånd för sådana skjutvapen och ammunition om det inte strider mot allmän ordning och säkerhet". Detta i kombination med föreslagna ändringar av bilaga 1 förbjuder i praktiken civilt innehav av de vapentyper som Försvarsmakten är i behov av att de civila skytteorganisationerna fortsätter att använda. Se punkten 3 "Bakgrundsbeskrivning". Försvarsmakten avstyrker ändringsförslaget.

4.3. Artikel 7; sid 17 p 7

Förslaget innebär att samtliga vapen skulle omfattas av en tidsbegränsning på fem år. Detta innebär en väsentligt ökad administrativ kostnad vilket drabbar de civila skytteorganisationer som Försvarsmakten har behov av stöd ifrån. Försvarsmakten avstyrker ändringsförslaget.

4.4. Artikel 10a; sid 17

Konsekvenserna för Försvarsmakten har på grund av kort remisstid inte kunnat bedömas. Förslaget kan innebära ökade kostnader för Försvarsmakten då system för nödsignalering för bl.a. flygförare, båtar och fartyg kan komma att definieras som vapen. Detta bör klargöras. Försvarsmakten avstyrker ändringsförslaget.

4.5 Bilaga 1; sid 19 p 13 och 14

Förslaget förbjuder i praktiken civilt innehav av de vapentyper som Försvarsmakten är i behov av att de civila skytteorganisationerna fortsätter att använda. Se ovan under punkten 3 "Bakgrundsbeskrivning".

Förslaget innebär samma konsekvenser som under punkten 4.1 och 4.4 ovan, d.v.s. den föreslagna ändringen av vapendirektivet skulle ha negativ inverkan på totalförsvaret och på förbandens krigsduglighet genom att försämra möjligheterna till träning och tävling för Försvarets personal och för medlemmarna i de frivilliga försvarsorganisationerna och skytteförbunden samt innebära ökade kostnader för utbildning och utveckling av metoder. Försvarets avstyrker ändringsförslagen.

4.6 Övrigt

I handläggningen har synpunkter begärts in från JURS och PROD.

Stenström, Anders

SC MUST

Handlingen är fastställd i Försvarets elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem.

Sändlista

Justitiedepartementet (avsett för Nils Hänninger)

Som orientering inom HKV

LedS Led Samo

INSS

JURS

PROD